

22.4.2021

Kaupunkitekniikan keskus
Investoinnit, Suunnittelu
Sitowise Oy, Loci maisema-arkkitehdit Oy

KATU- JA PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

KAAVA-ALUEET: Tapiolan keskus

PUISTON NIMI: Tapionpuisto

KATUALUEEN NIMI: Tapionaukio, Tuulikinsilta, Merituulentie, Tapiolanympyrä

1. HANKKEEN TAUSTA, LÄHTÖKOHDAT JA PERUSTELUT

Tapionpuisto ja Tapionaukio sijaitsevat Tapiolan kävelykeskustan itäreunalla, keskeisellä paikalla kauppakeskus Ainoan edustalla. Alue kuuluu Tapiolan puutarhakaupungin valtakunnallisesti arvokkaaseen kulttuurimaisemaan ja on osa avointa Leimuniityn maisemakokonaisuutta. Alueelta ja sen halki avautuu näkymiä Otsolahdelle.

Tapionaukion pysäköintialueen eteläpuolinen väliaikainen bussiterminaalialue on poistunut käytöstä ja se yhdistetään osaksi Tapionpuistoa. Nykyisellään alue on asfalttikenttää ja avointa nurmialuetta, jossa sijaitsee alla olevan pysäköintilaitoksen raitis- ja poistoilmakuiluja, varauloskäynti sekä Länsimetron paineentasauskuilu. Puistoon ei nykyisellään ole osoitettu reittejä tai toimintoja käyttäjille.

Keskeisen sijaintinsa vuoksi Tapionpuistosta ja Tapionaukiosta muodostuu uusi tärkeä viheralue Tapiolan keskustan ytimeen. Asukkaat toivovatkin puistosta viihtyisää vehreää olohuonetta uudistuneeseen Tapiolan keskustaan, jonka ulkotilat ovat muilta osin pääosin kivettyjä aukioita ja raitteja.

2. SUUNNITELMAN SISÄLTÖ

Toiminnallinen oleskelupuisto

Tapionpuistosta ja -aukiosta kehitetään Tapiolaan eläväinen kaupunkipuisto, joka palvelee kaiken ikäisiä käyttäjiä mahdollistaen myös erilaisten tapahtumien järjestämisen. Keskeisen sijaintinsa vuoksi puisto tarjoaa asukkaille ja keskustan palveluissa asioiville viihtyisän toiminnallisen levähdyspaikan.

Puistoalueen uusi, alueen tunnusomaisesta Tapiolanympyrästä muotonsa saava hiekkatekonurmipintainen monitoimikenttä muodostaa puiston toiminnallisen sydämen ja asukkaiden kohtaamispaikan. Kentän reunoille sijoittuvat istuskelumuurit rajaavat kenttää tasaten ympäröivien reittien ja kentän välisen korkeuseron, tarjoten samalla mahdollisuuden seurata tapahtumia luontevasti kentän reunalta. Kenttä toimii tarvittaessa myös pelastushelikopterin laskeutumispaikkana.

Kentän laidoille sijoittuvat pienemmät toiminnalliset alueet tarjoavat eri-ikäisille käyttäjille monipuolisia toimintoja: piknik-pöytiä grilleineen sekä kiipeily- ja tasapainoiluvälaineitä. Kalusteet koostuvat pääosin alueelle tunnusomaisista värikkäistä Tapiola-kalusteista, sekä samaan henkeen kehitetyistä leikkiveistoksista ja erikoiskalusteista. Kalustevalinnoissa on suosittu Espoon omaa tuotantoa.

Puisto kytketään tiiviimmin osaksi Tuulikinsillan kävelyaluetta. Nykyinen ravintolapaviljongin edustalla oleva aidalla rajattu reuna korvataan leveällä oleskeluportaikolla, joka mahdollistaa pääsyn puistoon ja toimii istuskelukatsomona. Portaiden alaosaan sijoittuva tapahtuma-alue mahdollistaa pienimuotoiset, luonteeltaan spontaanitkin tapahtumat.

Suunnitelma mahdollistaa satunnaisen läpikulun puiston läpi. Merituulentien ja Tuulikinsillan portaikolta linjataan kapea kivituhkapintainen reitti Tapionaukion pysäköintialueen läpi Tapi-onraitille.

Liikenne

Tapionaukion eteläreunan tilapäinen bussiterminaalialue poistuu käytöstä ja alue maisemoidaan. Tapionaukion pysäköintialueen eteläisin ajorata muutetaan yksisuuntaiseksi palvelemaan alueen ulosajoa. Ajoradan eteläreunaan sijoitetaan lyhytaikaista pysäköintiä sekä pysäköintipaikka lähibussien ja liikuntaesteisten saaton käyttöön. Ajoväylän itäinen suojatie siirretään samaan linjaan pysäköintialueen halki pohjoiseen kulkevan jalankulkuyhteyden kanssa. Pysäköintialueen eteläisimmällä erotusalueella sijaitseva pysäkin odotustila muutetaan istutusalueeksi.

Tapionaukion kautta Tuulikinsille kulkee pelastustie. Pysäköintilaitoksen raitisilmatornin 3 yhteydessä sijaitseva porras C toimii sammutusreitteinä ja poistumistienä. Portaan edusta on talvikunnossapidettävä ja kulku jalankulku portaalille on järjestetty Tuulikinsillalta.

Kasvillisuus

Puiston pohjois- ja länsireunaan sijoittuvat uudet, laajat pensasalueet ja puistopuut. Tapi-onaukion pysäköintialue rajataan uudella istutuskaistalla, joka luo puistolle vihreää reunaa ja rajaa autot pois puistonäkymästä.

Puuston sijoittelussa huomioidaan Heikki von Hertzenin aukion portaikolta avautuva näkymä Otsolahden suuntaan. Puiston länsireunassa istutettava puusto pehmentää Tapiolan keskustan rakennettua julkisivulinjaa ja vähentää teknisten rakennelmien näkymistä suurmaisemassa. Puusto on sijoitettu alla oleva pysäköintikansi ja kunnallistekniikka huomioiden.

Kasvilajeina suositaan Tapiolalle ominaisia värikäslehtisiä pensaslajeja, kukkivia perennoja sekä voimakkaan syysvärityksen saavia lajeja. Nurmipinnoille istutetaan runsaasti sipulikukkia.

Maastonmuotoilu ja hulevedet

Tapionpuisto ja -aukio sijaitsee osittain maanalaisen pysäköintihallin päällä, mikä rajoittaa teknisiltä ominaisuuksiltaan rakentamista. Maastoa muotoillaan loivapiirteisiksi rinteiksi ja hulevedet johdetaan nykyisen tasaussuunnitelman mukaisesti kaakkoiskulman hulevesipainanteeseen. Alueen halki kulkee Tapiolan keskustan tulvareitti.

Kunnallistekniikka

Suunnittelualueelle sijoittuu runsaasti olemassa olevaa kunnallistekniikkaa. Suurin osa rakennetusta kunnallistekniikasta sijaitsee viheralueen eteläosassa lähellä Merituulentietä. Suunnitelmaratkaisuihin pyritään välttämään ylimääräisiä kunnallisteknisiä siirtoja. Viheralueen länsireunassa, Tuulikinsillan reunamuurin suuntaisesti kulkee vesihuollon runkolinjoja ja operaattoreiden suojaputkia. Nämä jätetään puistosta Tuulikinsillalle nousevien portaiden alle. Portaiden rakenne suunnitellaan sellaiseksi, että ne ovat purettavissa kunnallisteknisten verkostojen esiin kaivamiseksi.

Valaistus

Puiston valaistus uusitaan. Nykyiset väliaikaisen bussiterminalin korkeat valaisinmastot korvataan puistovalaisimilla ja matalilla pollareilla. Kentän istuinreunaa korostetaan erikoisvalaistuksella. Uusittu valaistus lisää puiston turvallisuutta ja lisää sosiaalista kontrollia pimeään aikaan. Puisto varustetaan tapahtumasähköllä, joka mahdollistaa myös isommat tapahtumat kuten Espoo-päivän konsertin.

3. SUUNNITELMAN VAIKUTUKSET

Tapionpuiston ja Tapionaukion uudistaminen muokkaa alueen ilmettä merkittävästi. Puiston yleisilme muuttuu väliaikaisesta bussiterminalista ja liikenteen leimaamasta nurmialueesta toiminnalliseksi kaupunkipuistiksi, joka lisää Tapiolan keskusta-alueen virkistystarjontaa ja käytettävyyttä.

4. KUSTANNUKSET

Puiston yhteenlasketut rakennuskustannukset ilman arvonlisäveroa ovat noin 1,2 milj €.

Ylläpitokustannusten lisäys verrattuna nykytilanteeseen suunnittelualueella on n. 6100 € / vuodessa.

5. VUOROVAIKUTUS

Ennen alueen suunnittelun käynnistämistä järjestettiin syksyllä 2019 verkkokysely Tapionpuiston ja Tapionaukion ennallistaminen -kysely sekä yleisötilaisuus, joissa kerättiin käyttäjien toiveita alueen kehittämiseksi.

Virallinen puistosuunnitelman yleisötilaisuus pidettiin Tapionpuistossa 20.10.2020, jossa esiteltiin myös alustava puistosuunnitelmaluonnos. Tilaisuudessa oli mahdollista esittää kysymyksiä ja kommentoida suunnitelmaluonnoksia. Suunnitelmat olivat esillä myös kaupungin Otakantaa.fi -nettisivuilla ja niistä sai antaa palautetta sekä Otakantaa-palvelussa, että sähköpostitse 3.11.2020 asti.

Saatuun palautteeseen on vastattu 12.11.2020 ja toiveita on pyritty huomioimaan puiston jatkosuunnittelussa. Molemmista yleisötilaisuuksista on laadittu muistiot ja ne on laitettu nähtäville kaupungin nettisivuille.

Kaupunginmuseo on osallistunut työn ohjaukseen. Puiston avoin maisematila on säilytetty eikä alueelle ole sijoitettu toimintoja, jotka edellyttäisivät aitaamista tai korkeita elementtejä, kuten asukkaiden kovasti toivomaa leikkipuistoa. Sen sijaan Merituulentien eteläpuolisen Satakielirinteen hyväksyttävänä olevassa asemakaavassa on Tuulimäki-puistoon esitetty paikka erilliselle leikkipuistolle, joka tulisi palvelemaan Tapiolan keskustan aluetta.

Suunnitteluprosessin kuluessa on kuultu myös Espoon kulttuuripalveluita ja huomioitu heidän toiveensa tapahtumakäyttöön, kuten Espoo-päivän konsertti ja siihen liittyvät oheistapahtumat.